

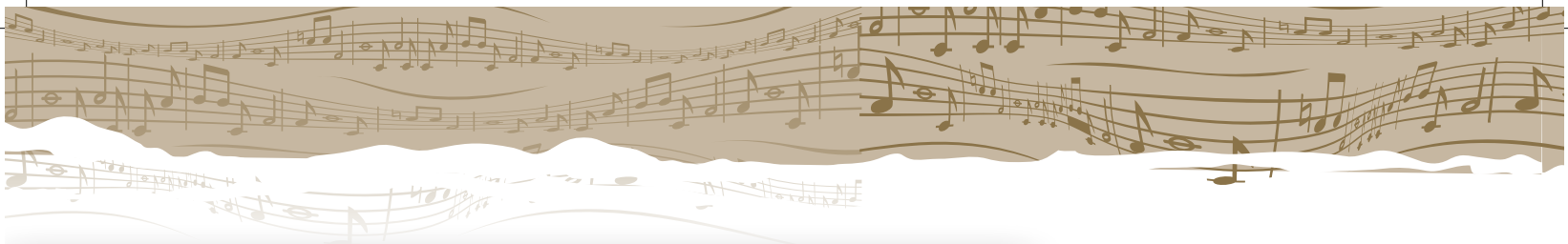
Pjevajte Gospodu pjesmu novu!

Ovaj će nam broj časopisa uljepšati vrijeme došašća, posebice svojim glazbenim prilogom koji će mnogim orguljašima biti poticajan i dobrodošao. Uz već redovite rubrike, ovaj put posvetit ćemo nekoliko stranica pokojnom akademiku Anđelku Klobučaru, dugogodišnjemu uredniku glazbenoga priloga časopisa *Sveta Cecilija*, koji nas je uz to zadužio i svojim profesorskim radom na Institutu za crkvenu glazbu i kao orguljaš zagrebačke katedrale. Bile su mu na srcu obnoviteljske ideje *cecilijanaca* i osjećaj za istinsku sakralnu glazbu. Borio se protiv trivijalnosti i banalnosti liturgijske glazbe i revno sudjelovao na svim tribinama i raspravama na tu temu. Dosta je zaviriti u službenu liturgijsku pjesmaricu *Pjevajte Gospodu pjesmu novu* i odmah je vidljiva prisutnost

maestra kao autora mnogih psalama koji su zaživjeli među hrvatskim pukom. Bit će potrebna jedna pomna analiza i uvid u sav repertorij liturgijske glazbe koju nam je ostavio dragi naš Anđelko i vjerujemo da mu je dobar Bog nagrada za sve što je priložio kao najintimniji dar svoje glazbene duše koja je žedala za Bogom, pravim i živim. Ovaj časopis ne će zaboraviti Anđelka Klobučara i njegov opus sakralne glazbe.

Briga oko istinske liturgijske glazbe obveza je i dužnost ovoga časopisa i to želimo najrevnije provoditi, poticati i nadahnjivati. Ne ide sve lako i još uvijek je malo naših voditelja, zborovođa i župa do kojih časopis doprije. Trebalo bi biti više suradnika iz biskupija i župa diljem Hrvatske. Nažalost, te suradnje nema u dovoljnoj mjeri i stoga pozivamo sve koji se

bave crkvenom glazbom na bilo koji način (tu posebno mislimo na bivše studente Instituta za crkvenu glazbu) da se uključe te svojim savjetima, člancima i skladbama doprinose sve većoj aktualizaciji časopisa *Sveta Cecilija*, a time i sakralne liturgijske glazbe. Od prvih kršćanskih vremena pa sve do danas, Crkva je budno bdjela i ljubomorno čuvala svoju sakralnu baštinu. Napose su kršćanski otci upozoravali, korili i poticali kako bi trebalo pjevati a da pjesma ne postaje svrhom samoj sebi, nego da bude poticaj pobožnosti i duhovnoj sabranosti. Tako sv. Jeronim u komentaru poslanice Efežanima potiče kršćane da pjevaju više dušom i srcem nego glasom. Tertulijan zahtijeva da kršćani preko pjevanja psalama i himana čine duhovnu žrtvu Bogu. Slično traži Grgur Nazijanski, a Ivan

Zlatousti otvoreno kaže: gdje su svirači aulusa (instrument nalik na frulu) tu nema Krista. Kroz dugu povijest razvoja kršćanstva i kršćanske kulture i glazbe postojala je određena briga i određene intervencije sa strane crkvenoga učiteljstva ili samoga pape unutar nekih nedoličnih pojava glede liturgijske glazbe. U XIV. st., dakle na samom početku razvoja crkvene polifonije, papa Ivan XXII. u Avignonu 1324. – 1325. objavljuje konstituciju *Docta Sanctorum Patrum* kojom želi uvesti red u crkvenu glazbu. Nakon toga Tridentiski koncil svojim dekretom također intervenira u neke nedolične pojave unutar renesansne liturgijske glazbe. U vrijeme baroka, *Kongregacija za obrede* 1643. godine osudila je neke prakse barokne glazbe i to ponajprije zbog pretjerane duljine. Papa Aleksandar VII. godine 1657. objavio je konstituciju *Piae sollicitudinis* kojom želi uvesti red u Božanski časoslov i u pobožnost klanjanja Presvetomu oltarskomu sakramentu i to po-

najviše zbog nedoličnih glazbenih skladba za vrijeme tih obreda. Na samom kraju baroka, godine 1749. papa Benedikt XIV. objelodanjuje encikliku *Annus qui hunc* kojom također želi uvesti reda u liturgijsku glazbu i njezino izvođenje. Poslije će pape sami intervenirati, kao npr. papa Pijo X. koji će svojim motuproprijem *Inter pastoralis officii sollicitudines* potaknuti liturgijsku glazbenu obnovu. Konačno, i Drugi vatikanski sabor preko liturgijske konstitucije *Sacrosanctum concilium* daje norme i upute o sakralnoj glazbi. Sve to napominjemo kako bismo potaknuli i naše crkveno vodstvo da svojim smjernicama, kritikama i uputama pokuša utjecati na korekciju mnogih nedoličnosti u svetoj glazbi. Nitko više ne provjerava tekstove za liturgijsku uporabu. Posljednji je dokument o tome objavio kard. Franjo Šeper daleke 1964. godine. Tekstovi misnoga ordinarija mijenjaju se po vlastitom nahodjenju. Liturgij-

ska je izobrazba mnogih voditelja mala ili nikakva. Produci- ra se jedna vrsta glazbe koja nema točnu svrhu. Često se ne vodi briga o duhu liturgije već više o svjetovnom duhu. Uz sve probleme, ima i svijetlih primjera i nije sve katastrofično, ali neke bi stvari trebalo uočiti i ispraviti. Dobro bi došao kakav dobar i razborit dokument naše biskupske konferencije koji bi regulirao neke problematične stvari. Dolazi nam božićno vrijeme u kojem se redovito zamjenjuje ordinarij božićnim pjesmama. Tu bi trebala kakva jasna preporuka našega crkvenoga učiteljstva. Osim toga, trebalo bi što prije pokrenuti projekt nove liturgijske pjesmarice jer je od posljednje prošlo već više od 30 godina. Tu bi pjesmaricu trebalo osloboditi od otpjevnih psalama, koji bi se našli u posebnoj knjizi, a njihovo mjesto popuniti novim skladbama za misni proprij, tj. ulazne, darovne i pričesne pjesme za vrijeme kroz godinu jer te pjesme nedostaju.

Imamo mnoštvo želja, a nadamo se da ćemo neke i ostvariti – u svrhu poboljšanja i oduševljenja sviju za istinsku liturgijsku glazbu koja će doista služiti obredu, a ne obratno, da obred služi glazbi. Neka svima vrijeme došašća bude vrijeme tihe i sabrane priprave za svetkovinu rođenja Isusa Krista i neka nam snaga svete glazbe pomogne u što intenzivnijem i radosnijem slavlju Božića i božićnih dana.

Miroslav Martinjak